

Bilag 1: Bidrag om utbildning för lärare och lärarstudenter i Sverige rörande genus, jämställdhet och mångfald.

I Sverige genomförs just nu en utvärdering av samtliga lärarutbildningar i landet, där en av bedömningsgrunderna är jämställdhet och hur jämställdhetsperspektivet beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande. Denna utvärdering genomförs av Universitetskanslersämbetet som är ansvarig myndighet för kvalitetssäkring för högre utbildning i Sverige. De första resultaten för förskolläro- och grundläroarutbildningarna har alldeles nyss presenterats (presenterades idag), länk till pressmeddelande här:

<https://www.uka.se/om-oss/aktuellt/nyheter/2019-04-16-forsta-resultaten-klara-i-omfattande-kvalitetsgranskning-av-lararutbildningarna.html>

Samtliga av de utvärderade lärarutbildningarna får hög kvalitet vad gäller jämställdhet, något som troligtvis beror på att lärarutbildningarna har ett specifikt examensmål som berör jämställdhet. Även uppföljning, studentperspektiv samt arbetsliv och samverkan håller genomgående hög kvalitet. (Observera att dessa resultat endast gäller för grundläroare och förskolläroare. Utvärderingarna av ämnesläroarutbildningarna kommer i höst.)

När det gäller initiativ i lärarutbildningen som rör genus, jämställdhet och mångfald så berörs det i flera av examensmålen som återfinns i *Högskoleförordning (1993:100) bilag 2*. Några exempel på examensmål:

- visa förmåga att kommunicera och förankra skolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,
- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av elever,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att kommunicera och reflektera kring frågor som rör identitet, sexualitet och samlevnad.
- visa insikt om betydelsen av ett jämställdhetsperspektiv i studie- och yrkesvalsituationen samt på arbetsmarknaden.
- visa förmåga att beakta frågor om demokrati och andra värdegrundsfrågor som jämställdhet och jämlikhet, mångfald och mänskliga rättigheter inom yrkesområdet, och variation som förekommer när det gäller deltagares förutsättningar, förmågor och erfarenheter.

Det är sedan universiteten och högskolorna som själva beslutar om utbildningarnas upplägg, studietakt och närmre innehåll utifrån examensmålen, och som ansvarar för att studenten ges förutsättningar att nå examensmålen.

Sverige har även gjort satsningar på kompetensutvecklingsinsatser för lärare via Skolverket rörande både mångfald och jämställdhet. Bland annat genom de så kallade nationella skolutvecklingsprogrammen. Hos Skolverket finns det flertalet utbildningar som lärare kan gå för kompetensutveckling. Några exempel på kurser hos Skolverket inom dessa områden:

- Delaktighet, inflytande och likabehandling

Utveckla din kompetens om delaktighet och inflytande i undervisningen. Lär dig också mer om hur du främjar likabehandling med fokus på normer.

- Identitet, jämställdhet och digitalisering i förskolan
Fyll på med kunskap om identitet, jämställdhet och digitalisering tillsammans med kollegor.
- Likvärdighet i bedömning och betygssättning
Ta chansen att öka dina kunskaper inom området likvärdig och rättvisande betygssättning.
- Normkritisk pedagogik i vägledning – Tala om arbetslivet
En kurs för att öka normmedvetenhet i studie- och yrkesvägledning och undervisning.
- Sex och samlevnad för grundskolans senare år
I den här webbkursen får du arbeta med frågor om jämställdhet, sexualitet, relationer, normer och könsmönster i ämnesundervisningen i grundskolans senare år.

Vidare har regeringen 2018 tilldelat Skolverket 50 miljoner SEK för arbete mot sexuella trakasserier i skolan (det höjda anslaget och insatsen mot sexuella trakasserier i skolan har sin bakgrund i #metoo-upproppen hösten 2017). Uppdelning återfinns nedan:

- 20 miljoner till bättre sex- och samlevnadsundervisning i grundskolan.
- 20 miljoner till organisationer i civilsamhället som erbjuder kompetensutveckling till skolpersonal inom sex- och samlevnadsundervisning och i arbetet mot kränkande behandling.
- 10 miljoner kronor vardera till organisationerna: Sveriges skolläraryrkesförbund, Lärarförbundet Skollära, Sveriges elevråd, Sveriges elevkårer och SVEA. Organisationerna ska satsa på kompetensutveckling för en bättre arbetsmiljö för elever, med fokus mot sexuella trakasserier.

För vidare läsning på ämnet:

<https://www.uka.se/kvalitet--examenstillstand/utbildningsutvarderingar/utvardering-av-lararutbildningar.html>

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2018/06/50-miljoner-kronor-mot-sexuella-trakasserier-i-skolan--sa-ska-pengarna-anvandas/>

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2018/07/120-miljoner-till-metoo-satsningar---sa-ska-pengarna-anvandas/>

<https://www.skolverket.se/om-oss/press/pressmeddelanden/pressmeddelanden/2018-12-10-stort-intresse-for-bidrag-mot-sexuella-trakasserier>

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/statsbidrag/statsbidrag-for-arbetet-mot-sexuella-trakasserier-2018-19>

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/motverka-sexuella-trakasserier>

Relevanta myndigheter:

Universitetskanslersämbetet: <https://www.uka.se/>

Skolverket: <https://www.skolverket.se/>

Universitets- och högskolerådet: <https://www.uhr.se/>